

การใช้อักษรไทยถ่ายทอดเสียงออร์รสระ [j] ในคำภาษาฝรั่งเศส*

สัญญาชัย สุลักษณ์นันท์**

บทคัดย่อ

ทั้งภาษาฝรั่งเศสและภาษาไทยมีเสียงออร์รสระ [j] เหมือนกัน ผู้เรียนชาวไทยจึงไม่น่าจะมีปัญหาในการอ่านคำภาษาฝรั่งเศส นั่นเป็นการเปรียบเทียบเชิงสัทศาสตร์โดยพิจารณาเสียงโดดๆ ไม่ได้ประกอบอยู่ในคำ การฝึกฝนเปล่งเสียงมักมองข้ามความสำคัญของเสียงนี้ การฝึกหัดออกเสียงมักเน้นใส่ใจกับเสียงที่ไม่มีในภาษาไทย ในแง่ของสัทวิทยา เสียงออร์รสระ [j] ของทั้งสองภาษาปรากฏเหมือนกันในบางตำแหน่งและต่างกันบางตำแหน่ง กระนั้น ไม่ว่าจะเป็นตำแหน่งใดก็ตาม ข้อมูลจากการถอดเสียงคำภาษาฝรั่งเศสโดยใช้อักษรไทยกลับแสดงให้เห็นว่ายังมีความเข้าใจผิดเกี่ยวกับเสียงนี้อย่างมาก อาจต้องหันกลับมาให้ความสนใจกับเสียงที่คิดว่ามีเหมือนกันในภาษาไทย

คำสำคัญ : สัทศาสตร์ ออร์รสระ อักษรไทย การถ่ายทอดเสียง การเปล่งเสียง การกักของเสียง การระเบิดของเสียง

Résumé

Notre recherche porte sur la transcription de la semi-voyelle [j] du français par l'alphabet thaï. En effet, cette semi-voyelle est un des sons les plus fréquents dans la langue française. Le corpus en est essentiellement recueilli dans des dictionnaires bilingues ainsi que des manuels auto-didactiques écrits en thaï. La diversité de la transcription de ce son français illustre bien que la ressemblance phonétique dans le thaïlandais ne permet pas aux apprenants thaïs de le prononcer correctement. D'abord, ceux-ci se trompent étonnamment de la notion fondamentale du son [j] français. Ensuite, la différence phonologique leur provoque inévitablement des difficultés de la prononciation, la transcription ne reflète pas la bonne lecture du mot. Enfin, notre étude évoque des problèmes dans chaque position et suggère effectivement une certaine solution pour un exercice spécifique, car l'entraînement de la prononciation en général accentue sur les sons dont le thaï ne dispose pas.

Mots-clés : phonétique articulatoire, semi-voyelle, alphabet thaï, transcription, diversité, prononciation

การใช้อักษรไทยถ่ายทอดเสียงคำภาษาต่างประเทศพบเห็นได้ในพจนานุกรมสองภาษา และในหนังสือแบบเรียนสอนภาษาต่างประเทศ รวมถึงในการทับศัพท์ การใช้อักษรไทยกำกับการอ่านเช่นนี้คงจะเป็นเรื่องสะดวกสบายไม่ใช่น้อย หากถ่ายทอดเสียงของภาษาต้นฉบับได้อย่างซื่อสัตย์ ความเป็นจริงที่ปรากฏกลับเป็นเรื่อง

* ผลงานวิจัยนี้ได้รับทุนสนับสนุนการวิจัยจากกองทุนวิจัยคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ปีงบประมาณ ๒๕๖๑

** รองศาสตราจารย์ ดร. ภาควิภาษาและวัฒนธรรมตะวันตก สาขาภาษาฝรั่งเศส คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ตรงกันข้าม สิ่งที่น่าจะเอื้ออำนวยต่อความเข้าใจกลับสร้างปัญหาและความสับสนอย่างมาก ตัวอย่างหนึ่งที่เห็นได้ชัดในการใช้อักษรไทยถอดเสียงคำภาษาฝรั่งเศสก็คือเสียงอรรธสระ [j] ของภาษาฝรั่งเศสซึ่งมีปรากฏในระบบเสียงของภาษาไทยเช่นเดียวกันการมีเสียงเหมือนกันไม่ได้หมายความว่าจะสามารถถอดเสียงได้อย่างอัตโนมัติ

การใช้อักษรไทยถอดเสียง [j] ของภาษาฝรั่งเศสแบ่งศึกษาได้เป็นตำแหน่งเสียงต้น (เสียงต้นคำหรือต้นพยางค์) ตำแหน่งเสียงควบ และตำแหน่งสะกด (เสียงท้ายคำหรือท้ายพยางค์) การอ่านคำภาษาฝรั่งเศสยึดเอาพจนานุกรม *Le Petit Robert* เป็น

หลักและเปรียบเทียบกับการถอดเสียงของพจนานุกรมฝรั่งเศส-ไทยสามเล่มซึ่งเป็นที่รู้จักกันอย่างดี ได้แก่ *พจนานุกรมฉบับพระริยมฯ* (พระริยมวิรัชพากย์) *พจนานุกรมฉบับสิริ* (สิริ พงศทัต) และ *พจนานุกรมฉบับดวงกมล* (สว่าง วงศ์พัฑฒ์) ส่วนการทับศัพท์นั้นอาศัยหลักเกณฑ์การทับศัพท์ภาษาฝรั่งเศสฉบับราชบัณฑิต ซึ่งยึดการถอดเสียงเป็นหลัก ท้ายสุด ยังมีตัวอย่างจากหนังสือบทเรียนภาษาฝรั่งเศสที่เขียนเป็นภาษาไทยซึ่งน่าจะมียุทธูปการการเรียนรู้ภาษาฝรั่งเศสไม่มากนักน้อย เพราะบางเล่มได้รับความนิยมอย่างมากจนตีพิมพ์ออกมาจำหน่ายหลายครั้ง

สะกดด้วย	พระริยมฯ	สิริ	ดวงกมล
HI + สระ	อี	อี	อีย, ย
HY + สระ	อี	อี, ย	–
I + สระ	อี	อี	–
Y + สระ	อี, ย	อี, อีย	อีย

การถอดเสียง [j] ที่ตำแหน่งต้นคำ

การถอดเสียง [j] ที่ตำแหน่งต้นคำนับว่ามีรูปแบบหลายหลากน้อยที่สุดซึ่งสามารถสรุปให้เห็นได้ตามตารางข้างบน

พจนานุกรมฉบับพระริยมฯ ถอดคำที่สะกดด้วยอักษร HI + สระ หรือ I + สระ เป็น อี นับว่าเป็นการถอดเสียงตามตัวอักษรมากกว่า เช่น *iode* [jɔd], *อืออด(เดอ)* *hier* [jɛR] *อีแอร์*, ฯลฯ แม้แต่รูป HY + สระ ด้วยเช่นกัน เมื่อคำสะกดขึ้นต้นด้วยอักษร HY หรือ Y ถอดเสียงออกมาเป็นอักษร ย เช่น *yeuse* [jɔz] *เยอ(เซอ)* กระนั้น *hyène* [jen] กลับเป็น อีเอน(เนอ) และ *yeux* [jɔ] เป็น อีเออ

พจนานุกรมฉบับสิริ ไม่มีการถอดเสียงอรรธสระเมื่อสะกดด้วย HI หรือ I และใช้อักษร ย เกือบในทุกคำเมื่อสะกดต้นคำด้วยอักษร Y (ยกเว้นคำว่า *yeux* [jɔ] อีเออ เช่นเดียวกัน) ส่วนคำที่ขึ้นต้นด้วย

HY + สระ พบการถอดเป็น อีย เพียงในคำว่า *hyacinthe* [jasɛt] *อียาแซงต์* ซึ่งถอดเสียงอรรธสระเป็น อีย

พจนานุกรมฉบับดวงกมล ใช้อักษร ย ในบางคำและใช้ อีย ในบางคำ การถอดเสียงยังสับสนอยู่บ้างในตำแหน่งต้นคำ เมื่อเทียบกับตำแหน่งอื่นๆ ซึ่งจะได้ศึกษาต่อไป อย่างไรก็ตาม อาจกล่าวได้ว่ามีรูปอรรธสระปรากฏเสมอ คำว่า *hier* [jɛR] ถอดเสียงเป็น แयर, *yeux* [jɔ] เป็น อีเออ

ในหลักเกณฑ์การทับศัพท์ภาษาฝรั่งเศสฉบับราชบัณฑิต เสนอให้ใช้ อีย + (สระ) เช่น *Ion* [jɔ̃] ทับศัพท์เป็น อียง, *Yonne* [jɔ̃n] ทับศัพท์เป็น อียอน, *yeux* [jɔ] เป็น อีเออ นั้นแสดงให้เห็นถึงความเชื่อที่ว่าเสียง *Yod* เปล่งเสียงเป็น อีย หากลองพลิกหนังสือต่อไป จะพบตารางทับศัพท์ชื่อเมืองและแคว้นต่าง ๆ *La Roche-sur-Yon* [laʁɔʃ-syr-jɔ̃] กลับเป็น ลา

ร็อง-ซูร์-ยง ทั้ง ๆ ตามหลักเกณฑ์ ควรต้องทับศัพท์ เป็น *อ็อง* เช่นเดียวกับ *Ion* [jõ] - *อ็อง* หรือ *Yonne* [jon] - *อ็อง* ในวิสามานยนามอื่น ๆ ก็พบการใช้ อักษร *ย* เช่น *Yanne* [jan] - *ยาน*, *YERSIN* [jERSÛ] - *แยร์แซ็ง* และ *Yannick* [janik] - *ยานิก*

ในหนังสือ *คู่มือเรียนภาษาฝรั่งเศส* (กรชนก, ๒๕๕๖-๑) คำว่า *hier* [jer] ถอดเสียงเป็น *อ็แยเคอร์อะ* (หน้า ๕๖) และคำว่า *hyène* [jen] เป็น *อ็แยเนอะ* (หน้า ๑๘๓) ส่วนในหนังสือ *เก่งฝรั่งเศสเรื่องหมู ๆ* คำแรกถอดเสียงเป็น *อ็แยค์* (ศศิเนตร, ๒๕๕๖, หน้า ๙๐) แต่คำที่สองกลับถอดเสียงเป็น *แยเน* ถึงแม้ว่า จะเป็นตำแหน่งที่เสียง [j] มีในภาษาไทย แต่ผู้เรียนชาวไทยคิดว่าเสียงนี้คือ *อ็ย* ไม่ใช่เพียง *ย* เป็นส่วนใหญ่

ท้ายสุด การถอดเสียงที่ตำแหน่งต้นคำมีรูปแบบค่อนข้างจำกัดและยังขึ้นอยู่กับรูปสะกดของคำในภาษาฝรั่งเศส บ่อยครั้งที่เสียงอรรสสะถอดเสียงเป็น *อ็* หรือ *อ็* เนื่องจากอิทธิพลของอักษร *I* แต่การถอดเสียง [j] จะปรากฏให้เห็น เมื่อคำสะกดด้วยอักษร *Y* ซึ่งอาจเกิดจากอิทธิพลของภาษาอังกฤษ ทั้ง ๆ ที่อักษร *Y*

ที่ตำแหน่งต้นคำแทนเสียงแบบเดียวกับอักษร *I* การถอดเสียงเป็น *อ็ย* สะท้อนให้เห็นถึงการแปลงเสียงที่ผิดเพี้ยนไปจากความเป็นจริง เพราะเท่ากับอ่านเป็นคู่เสียง [ij] แทนที่จะเป็นเสียง [j] โดด ๆ ซึ่งควรจะแทนด้วยอักษร *ย* เท่านั้น ตำแหน่งต้นคำไม่น่าจะสร้างปัญหาในการถอดเสียงหรือทับศัพท์ กระนั้น ข้อมูลคำที่รวบรวมกลับทำให้แปลกใจ เพราะสะท้อนให้เห็นว่า ผู้เรียนชาวไทยเข้าใจเสียง [j] ของภาษาฝรั่งเศสผิดเพี้ยนไปจากความเป็นจริง ด้วยเหตุนี้เองจึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องหันมาให้ความสนใจกับเสียงที่คิดว่าเมื่อมีในภาษาแม่แล้ว คงไม่ใช่ปัญหา

การถอดเสียง [j] ที่ตำแหน่งเสียงต้นพยางค์ภายในคำ

การถอดเสียง [j] ที่ตำแหน่งต้นพยางค์ภายในคำค่อนข้างแตกต่างจากตำแหน่งต้นคำ ทั้ง ๆ ที่ทำหน้าที่เป็นเสียงต้นนำหน้าเสียงสระเหมือนกัน รูปแบบการเขียนสะกดด้วยอักษรไทยมีความหลายหลากอย่างมาก ขึ้นอยู่กับตัวสะกดของคำภาษาฝรั่งเศสดังแสดงให้เห็นในตารางข้างล่าง

สะกดด้วย		พระเรียนฯ	สิริ	ดวงกมล
(สระ) + ILL + สระ		อ็ย, อ็ยย, ยอ็ย, ยย	อ็, อ็ย, ย, ยย ¹	อ็ย, ยย, ญ
I + สระ		อ็, อ็ย	อ็, อ็ย	อ็ย
Ī + สระ		อ็, อ็ย, ยอ็ย	อ็, อ็ย, ย, ยย ¹	อ็ย, ย, ยอ็ย
(A)	Y + สระ	อ็ย, ยอ็ย, ยย	ย, ยย ¹	อ็ย, ยอ็ย, ย
(E)		อ็ย	ย, ยย ¹	ย
(O)		อ็ย	o ² อ็, อ็ย, ย	ย
(OU)		—	—	—
(U)		อ็ย, อ็ยย	ย, ยย ¹	อ็ย, ย, ยย

¹ รวมรูปสะกด *ไ-ย, ไ-ยย, อ็ย, อ็ยย*

² ไม่มีการถอดเสียงอรรสสะในรูปแบบใดเลย



พจนานุกรมฉบับพระเรียมฯ ถอดเสียงออกเป็น หลากหลายรูปแบบมาก เป็น อีย เช่น *agenouiller* [aʒnuje] - อาเยอญอีย, *conseiller* [kōseje] - ก็องเซอีย, ฯลฯ บางครั้งยังเติม ย เพิ่มเข้ามาข้างหน้า (ยอีย) เพื่อเป็นเสียงสะกดของพยางค์ที่นำหน้ามา เช่น *bataillon* [batajō] - บาตายอีย้อง, *sommeiller* [someje] - ซอแมยอีย, ฯลฯ บางคำเติม ย ซ้ำข้างหลังเป็น อียย เพื่อเป็นเสียงต้นให้กับพยางค์หลัง เช่น *fouiller* [fuje] - ฟุอียเย, *billet* [bije] - บิอียเย, *douillet* [duje] - ดูอียเย, เป็นต้น หรือถอดเสียงเป็น ยย เช่น *accueillir* [akœjir] - อาเกยียร์, *vaillant* [vajā] - วายยัง, ฯลฯ โดยภาพรวมแล้ว พจนานุกรมฉบับนี้ก็ยังคงมีแนวโน้มที่จะถอดเสียงเป็น อีย อย่างเห็นได้ชัด

ในพจนานุกรมฉบับสรี การถอดเสียงขึ้นอยู่กับ สระข้างหน้า ใช้รูป ไอย ถอดเสียง [aj] เช่น *faillite* [fajit] - ฟายิต, *saillie* [saji] - ซายี, ฯลฯ อาจเพิ่ม อักษร ย เข้ามา เช่น *bataillon* [batajō] - บาโตยยอง บางครั้งใช้รูป อัยย เช่น *haillon* [ajō] - อัยยอง, *ravitailler* [ravitaje] - ราวิตัยเย เมื่อตามหลัง สระอื่น ๆ มักเป็น ยย เช่น *cueillir* [kœjir] - เกยียร์, *agenouiller* [aʒnuje] - อาเยอญเยร์, ฯลฯ เมื่อตามหลังสระอึ กลับไม่เติม ย ซ้ำอีก เช่น *billet* [bije] - บีเยต์, *papillon* [papijō] - ปาปิยอง อาจเป็น เพราะยึดหลักภาษาไทยที่ไม่มีรูปสะกด อีย อย่างไรก็ตาม มีรูป อีย อยู่บ้าง เช่น *bâiller* [baje] - บาอียเอร์, *braillard* [brajar] - บราอียาร์ด, ฯลฯ บางคำอาจมีหลงลืม เช่น *bâilleur* [bajœr] - บาอียเอร์

ในพจนานุกรมฉบับดวงกมล การถอดเสียงใน ตำแหน่งนี้มีความหลากหลายพอสมควร ถอดเสียงเป็น อีย และ ย บ่อยครั้งที่พบ ยย เช่น *faillir* [fajir] - ฟายียร์ ทั้ง ๆ ที่คำว่า *faillite* [fajit] เป็น ฟายิต หรือในกรณีของคำ *railler* [raje] - รายเย และ *railleur* [rajœr] - รายเอร์ และยังแทนด้วยอักษร ญ เช่น *bataillon* [batajō] - บาตาญ้อง, *échantillon* [eʃātijō] - เอชังติญ้อง อาจสับสนกับเสียง [ɲ]

หนังสือหลักเกณฑ์การทับศัพท์ฉบับราชบัณฑิตยฯ ไม่ได้เสนอกฎเกณฑ์การทับศัพท์เสียง [j] ในตำแหน่ง ระหว่างสระ แต่ตัวอย่างคำทับศัพท์ต่าง ๆ ทำให้พอสรุปได้ว่าให้ใช้อักษร ย และอาศัยการเปล่งเสียงเป็นหลัก เช่น *payer* [peje] - เปเย, *Mayenne* [majen] - มาเยน, *Cayenne* [kajen] - กาเยน, *Guillaume* [gijom] - กีโยม การทับศัพท์เป็นไปอย่างสม่ำเสมอ กว่าที่ตำแหน่งต้นคำ

ในกรณีที่เป็นกลุ่มเสียง [ij] + สระ ซึ่งเสียง [j] เป็นเสียงต้นของพยางค์หลังนั้น ถอดเสียงไม่แตกต่างจากกรณีที่เสียง [j] เป็นเสียงควบ เนื่องจากถอดเสียงเป็น อีย เหมือนกัน เช่น *pied* [pje] และ *piller* [pje] พจนานุกรมฉบับดวงกมล ถอดเสียงเป็น ปิเย และ ปิเย ตามลำดับ ในขณะที่สองเล่มแรก ถอดเสียงแตกต่างกัน พจนานุกรมฉบับพระเรียมฯ และ พจนานุกรมฉบับสรี ถอดเสียงเป็น ปิเอ เหมือนกัน ใน ขณะที่คำว่า *piller* ถอดเสียงออกมาด้วยเป็น ปิเยเย และ ปิเย ตามลำดับ นั้นแสดงให้เห็นว่าการถอดเสียงขึ้นอยู่กับรูปสะกดในภาษาต้นฉบับ คำลักษณะนี้มีหลายคู่ด้วยกัน เช่น ระหว่างคำว่า *bastion* [bastjō] และ *bastillon* [bastijō] หรือระหว่างคำว่า *papion* [papjō] และ *papillon* [papijō], ฯลฯ คงไม่ใช่เรื่องง่ายนักที่จะใช้อักษรไทยถอดเสียงและสามารถแยกแยะคำเหล่านี้่ออกจากกันได้อย่างชัดเจน

จากข้อมูลที่รวบรวมได้ ยังพบว่าการอ่านอักษร Y ระหว่างสระ ก่อนข้างจะมีปัญหาอย่างมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่ง กลุ่มอักษร -AY-, -EY-, -OY-, -UY-

กลุ่มอักษร -AY + สระ จะต้องเปล่งเสียงเป็น [ej] หรือ [ej] อักษร Y ต้องแบ่งออกเป็นเหมือน I + I ตัวแรกไปรวมกับอักษรสระ A ที่นำหน้ามา แทนเสียงสระเดี่ยว [e] หรือ [e] และอักษร I ตัวที่สอง แทนเสียงอรรสระ [j] ซึ่งทำหน้าที่เป็นเสียงต้นพยางค์ของสระที่ตามหลังมา การทำหน้าที่สองอย่างในเวลาเดียวกันสร้างปัญหาในการเปล่งเสียงอย่างมากดังจะเห็นได้จากการถอดเสียง

ในหนังสือแบบเรียนภาษาฝรั่งเศสจะพบข้อผิดพลาดแบบเดียวกัน เช่น (*je vais*) *essayer* [seje] อ่านเป็น (เซอ เว) เซสซาเย (กรชนก, ๒๕๕๖-๒, หน้า ๓๔) เพราะคิดว่าอักษร Y แทนเพียงเสียง ย ดังคำอธิบาย “เมื่อหลังตัว y มีสระตามมาจะออกเสียงคล้าย (ย)” (กรชนก, ๒๕๕๕, หน้า ๒๐) ในหนังสือ *Survivor ฝรั่งเศส* (นันทน์, ๒๕๕๓) คำว่า *essayer* ถอดเสียงเป็น เอสซาเย (หน้า ๑๐๗) และ *d’essayage* เป็น เดสซาเยซ (หน้า ๑๐๒) ในหนังสือคู่มือสนทนาภาษาฝรั่งเศสในชีวิตประจำวัน (อัจฉราพรรณ, ๒๕๖๐) ก็ไม่ได้แตกต่างกันนัก คำว่า *essayer* เป็น เอส ซา เย (หน้า ๙๐) และคำว่า *rayon* เป็น คา ยง (หน้า ๙๓) ข้อผิดพลาดแบบนี้ทำให้คำว่า *débrayer* [debreje] ถอดเสียงไม่ต่างจากคำว่า *débrailler* [debraje] ในพจนานุกรมฉบับพระยาเรียมฯ ถอดเสียงเป็นแบบเดียวกันคือ เดบรายเย ในพจนานุกรมฉบับสิริ ก็เช่นเดียวกัน *débrayer* - เดไบรเยร์ และ *débrailler* - เดไบรเยร์ คำว่า *égayer* [egeje] และ *égailer* [egaje] ถอดเสียงเหมือนกันเป็น เอกายอีเย ในพจนานุกรมฉบับพระยาเรียมฯ และ ถอดเหมือนกันเป็น เอกัยเย ในพจนานุกรมฉบับสิริ การอ่านคำที่สะกดด้วยอักษร Y ระหว่างสระผดยงพบเห็นในตัวอย่างคำอื่น ๆ อีก เช่น กรียา *enrayer* [äreje] ถอดเสียงเป็น อังราย (พระยาเรียมฯ) อีเยอังรายเย (สิริ) อังรายอีเอ (ดวงกมล) ซึ่งอาจจะไปซ้ำกับคำว่า *enrailler* [äreje] (ไม่มีข้อมูลการถอดเสียง แต่คาดเดาได้ไม่ยากว่าคงถอดเสียงไม่แตกต่างกัน) การถอดเสียงของคำว่า *dérayure* [derejyr] เป็น เดไรยือเรอ ในพจนานุกรมฉบับสิริ ทำให้คาดเดาได้ว่าน่าจะถอดเสียงคำว่า *dérayer* [dereje] (ซึ่งไม่มีการถอดเสียง) เหมือนกับคำว่า *dérailler* [deraje] เดไรเย นั่นคงเป็นเรื่องที่ต้องให้ความใส่ใจฝึกฝนการอ่าน

ปกติแล้ว เมื่อไม่มีเสียงสระตามหลังมา อักษร Y จะทำหน้าที่เหมือนกับ I ตัวเดียว กระนั้นก็ตามยังมีปรากฏการณ์พิเศษซึ่งอักษร Y แยกออกเป็น I + I

เหมือนกัน แต่ I ตัวหลังแทนสระ [i] เมื่อไม่มีเสียงสระตามหลังมา ซึ่งจะเกิดขึ้นเฉพาะกับกลุ่ม AY เช่น *dépaysier* [depeize], *pays* [pei], *paysage* [peizaʒ], *payse* [peiz], *paysan* [peizã], ฯลฯ และในคำว่า *abbaye* [abei] จะเห็นได้ว่าไม่มีเสียงอรรถสระ [j] เลย แต่อิทธิพลของอักษร Y ทำให้อ่านผิดพลาดได้ ในหนังสือคู่มือฝรั่งเศสคล่องท่องเที่ยวฝรั่งเศสได้ (อรวจิตร, ๒๕๕๕, หน้า ๔๔, ๑๖๓) คำว่า *pays* [pei] ถอดเสียงเป็น เปยอี

กลุ่มอักษร -EY + สระ แปลงเสียงเป็น [ej] หรือเป็น [ej] มีคำอยู่จำนวนไม่มากนัก

พจนานุกรมฉบับพระยาเรียมฯ ถอดเสียงเป็น แอ + อีย โดยไม่ได้ให้ความสนใจกับการกลืนเสียง การถอดเสียงเป็นไปอย่างสม่ำเสมอ นั่นอาจเป็นเพราะอักษร E เพียงลำพังไม่อาจแทนเสียงสระได้ชัดเจนนัก จึงไม่มีการตัดแบ่งเหมือนกับกรณีของคู่อักษร -AY- ซึ่งง่ายต่อการตัดแบ่งมากกว่า

ในพจนานุกรมฉบับสิริ คงเสียงอรรถสระซึ่งทำหน้าที่เป็นเสียงต้นของพยางค์ถัดมา แต่ถอดเสียงสระ [e] เป็นสระเอ ในคำว่า *seyant* [sejã] - เซยัง ที่สำคัญยังมีปัญหาเกี่ยวกับการอ่านกลุ่มอักษร -EY- เป็น ไอ + ย ในคำว่า *amareyeur* [amarejœr] - อามาไรเยอร์, *mareyeur* [marejœr] - มาไรเยอร์ ในพจนานุกรมฉบับดวงกมล ไม่พบการถอดเสียงของอักษรกลุ่มนี้

คำที่ลงท้ายด้วยกลุ่มอักษร -EYER [eje] เป็นคำกริยาทั้งหมด ได้แก่ *barbeyer*, *brasseyer*, *capeyer*, *faseyer*, *grasseyer*, *langueyer*, *volleyer* เมื่อต้องกระจายกริยา อักษร Y จะไม่สลับเปลี่ยนกับอักษร I เหมือนในกรณีอื่น ๆ ซึ่งต้องสลับเปลี่ยนเมื่อไม่ได้ตามหลังด้วยเสียงสระ (-OYER, -UYER) หรืออาจเลือกใช้อักษรใดอักษรหนึ่ง (-AYER) เสียงอรรถสระในกริยาเหล่านี้จึงต้องปรากฏอยู่เสมอ เช่น (*il*) *grasseye* [grasej], *elle volleye* [volej], เป็นต้น นอกจากนั้นแล้ว ยังพบเห็น -EY + สระ ได้ในรูปกระจายของกริยา (s) *asseoir* รวมทั้ง (se)

rasseoir และกริยาอบุรุษ (*verbe impersonnel*) *seoir* อาจเป็นเพราะอักษรกลุ่มนี้ไม่ค่อยมีให้เห็นนัก จึงอ่านผิดพลาดได้ง่าย ในหนังสือพูดฝรั่งเศส ๔๒ สัปดาห์ (กรชนก, ๒๕๕๕, หน้า ๙๗) ถอดเสียง *nous asseyons* เป็น นู ซัสซีอง, *vous asseyez* - วู ซัสซีเย ความจริงแล้ว ต้องอ่านเป็น [asejõ] และ [aseje] อาจเป็นเพราะอิทธิพลของรูปกระจายกริยากับประธานอื่น ๆ เช่น *j'assieds* - ซัสซีเย, *tu assieds* - ตู อัลซีเย, ฯลฯ

กลุ่มอักษร -OY + สระ มักแทนกลุ่มเสียง [waj] และเป็น [wj] ในคำยืมจากภาษาต่างประเทศ พจนานุกรมฉบับพระริยมฯ ถอดกลุ่มเสียง [waj] เป็น อัวอีย + สระ ค่อนข้างสม่ำเสมอ นั้นแสดงให้เห็นอย่างชัดเจนว่าเสียง [wa] ถอดเสียงเป็น อัว และเสียง [j] เป็น อีย เนื่องจากไม่มีการถอดเสียงคำยืมจากภาษาต่างประเทศซึ่งมักแปลงเสียงเป็น [wj] ทำให้ไม่สามารถสรุปได้ว่าจะนำหลักการถอดเสียงของกลุ่มอักษร OY ไปใช้กับคำซึ่งมีการแปลงเสียงแตกต่างออกไปด้วยหรือไม่

พจนานุกรมฉบับสิริ ถอดเสียงเป็นรูป อัวย + สระ แทนไม่มีสระอี เข้ามาเกี่ยวข้องเลย ยกเว้นเพียงคำว่า *aboyer* [abwaje] - อาบัวอีย อาจมีบางคำที่ขาดเสียงอรรถสระไปบ้าง เช่น *ployable* [plwajabl] - ปลัวอาเบลอ, *moyenne* [mwajen] - มัวแอนน์ นอกจากนั้นแล้วยังตัดแบ่ง O และ Y ออกจากกัน คำว่า *joyau* [zwajo] ถอดเสียงเป็น ยออีโอ ในขณะที่คำว่า *joyeuseté* [zwajøzte] อ่านเป็น ยัวเยอเซอเต และคำว่า *joyeux* [zwajø] เป็น ยัวเยอส์

พจนานุกรมฉบับดวงกมล มีแนวโน้มที่จะถอดเสียงโดยใช้อักษร ย เพียงตัวเดียว คำว่า *incroyable* [ɛ̃krwajabl] อ่านเป็น แองกรุยาบูล, *effroyable* [efrwajabl] - เอฟรุยาบูล, *royaliste* [rwajalist] - รุยาลิสต์

คู่อักษร OY ที่ต้องแปลงเสียงเป็น [wj] มีจำนวนไม่มากนัก เป็นคำยืมจากภาษาถิ่นหรือภาษา

ต่างประเทศ ในพจนานุกรมฉบับพระริยมฯ และในพจนานุกรมฉบับดวงกมล ไม่มีการถอดเสียงคำจากภาษาต่างประเทศ ทำให้ไม่สามารถสรุปอะไรได้ ในพจนานุกรมฉบับสิริ คำว่า *arroyo* [arɔjo] อ่านเป็น อารัวโอ หรือคำว่า *goyave* [gojav] แปลงเสียงเป็น กัวยาเวอ และคำว่า *goyavier* [gojavje] เป็น กัวยาวีเออร์ นั้นเป็นการนำเอาหลักการอ่านคำภาษาฝรั่งเศสไปใช้ ทั้ง ๆ ที่คำยืมมีวิธีการแตกต่างออกไป

ในแบบเรียนภาษาฝรั่งเศสด้วยตนเองหลายเล่ม คู่อักษร OY อ่านเป็น อัว กระนั้นก็ตาม ปัญหาการอ่านแยก O และ Y ก็ยังมีให้เห็น ในหนังสือเก่งฝรั่งเศสเรื่องหมู ๆ คำว่า *voyelle* [vwajɛl] อ่านเป็น ไวแยล (ศศิเนตร, ๒๕๕๖, หน้า ๑๕) ในหนังสือคู่มือสนทนาภาษาฝรั่งเศสในชีวิตประจำวัน (อัจฉราพรรณ, ๒๕๖๐) คำว่า *Palais Royal* [palerwajal] อ่านเป็น ปา เล โค ยาล เพราะเข้าใจว่า “y สามารถเป็นพยัญชนะได้เมื่อมีสระตามหลังโดยจะออกเสียงเป็นเสียง [y]” นั้นเป็นกรณีที่อักษร Y ไม่ได้อยู่ระหว่างสระ หรืออาจเป็นอิทธิพลของคำว่า *รอยัล* ในภาษาอังกฤษ คำที่คนไทยน่าจะคุ้นเคยเป็นอย่างดี อย่างเช่น *voyage* [vwajaʒ] ก็ถอดเสียงเป็น ไวยาซ (หน้า ๑๓ และอื่น ๆ) ในหนังสือแค่อ่านก็พูดฝรั่งเศสคล่องท่องเที่ยวฝรั่งเศสได้ (อริวิจิตร, ๒๕๕๘) ก็ถอดเสียงเป็น ไวยาซ (หน้า ๓๒, ๑๒๙) กริยา *voyager* ถอดเสียงเป็น ไวยาซเซ (หน้า ๗๓) และ *Royale* เป็น ไครยาล (หน้า ๒๗๔) คำว่า *moyen* [mwajɛ̃] เป็น โมแยง ตรงกันข้าม ในคำยืมจากภาษาต่างประเทศ หนังสือบางเล่มกลับนำหลักการอ่านคำภาษาฝรั่งเศสไปใช้ คำว่า *goyave* [gojav] อ่านเป็น กัวยาฟเวอะ (กรชนก, ๒๕๕๖, หน้า ๑๔๖)

กลุ่มอักษร -UY + สระ แปลงเสียงเป็น [ɥij] ซึ่งจะมียวิธีการถอดเสียงอย่างไร คงไม่ใช่เรื่องง่ายนัก

ในพจนานุกรมฉบับพระริยมฯ ถอดเสียง [ɥij] เป็น อืออีย(ย) อาจกล่าวได้ว่าถอดเสียง [ɥ] ไม่ต่างจาก [y] และพบว่าเสียงสระ [i] หายไป เนื่องจาก

ปกติแล้วถอดเสียง [j] เป็น อีย(ย) กลุ่มเสียง [tɥij] ถอดเหลือเพียงสองเสียง คงเห็นว่าคู่อักษร UY แทน คู่เสียง [yj] ตรงตัวอักษรเท่านั้น

ในพจนานุกรมฉบับลิริ ถอดเสียงเป็น อุยย เป็น ส่วนใหญ่ และในบางคำเป็น อือย อาจกล่าวได้ว่าคู่เสียง [tɥi] ปรากฏในรูป อุย และเสียง [j] เป็น ย เสียงวรรณสระ [y] กลายเป็นเสียงสระ และเสียงสระ [i] กลายเป็นเสียงวรรณสระ นอกจากนั้นแล้ว คู่เสียง [yj] ก็ยังถอดเสียงแบบเดียวกันอีกด้วยดังจะเห็นได้จาก คำว่า *gruyère* [gryjɛR] - กรุยแยร์

ในพจนานุกรมฉบับดวงกมล ถอดเสียงเป็น อือย อือย หรือ อุยอีย ซึ่งแสดงถึงความสับสนอย่างมาก หากลองเปรียบเทียบกับคำว่า *du* [dy] ซึ่งถอดเสียงเป็น ดือ และ *lui* [lɥi] ลืออื นั่นหมายความว่าเสียง [tɥ] หรือ [y] ถอดเสียงเป็น อือ เหมือนกัน ดังนั้นกลุ่มเสียง [tɥij] ควรอยู่ในรูปของ อือย

ในกลุ่มเสียงพยัญชนะ + เสียงเหลว ([R]/[l]) + [i] + [j] + สระ เสียง [j] ไม่อาจเป็นเสียงควบที่สามได้ เมื่อต้องตามหลังคู่เสียงพยัญชนะ จำเป็นต้องเติมเสียงสระปฎิภาค [i] เข้ามาช่วยก่อน เสียง [j] จะทำหน้าที่เป็นเสียงต้นของพยางค์ที่ตามหลังมา ปรากฏการณ์แบบนี้พบเห็นในจำนวนมาก เช่น *client* [klijã], *crier* [krije], *pliant* [plijã], *prier* [prije], *trier* [trije], *triomphe* [trijõf] เป็นต้น

ทั้งในพจนานุกรมฉบับพระริเยมา และ พจนานุกรมฉบับลิริ ไม่พบการถอดเสียงวรรณสระในกรณีแบบนี้เลย เนื่องจากทั้งคู่มีแนวโน้มถอดเสียงตามรูปสะกดของคำ รูปเขียนกำกับเพื่อการอ่านคำมีเพียงสระอี ตามหลังด้วยสระอื่นทันที เช่น *bibliothèque* [biblijotek] อ่านเป็น บิบลิโอเตก(เกอ) และ *bibli* โอเตก(เกอ), *grief* [grijɛf] อ่านเป็น กรีแอฟ และ กรีแอฟ ตามลำดับ ในขณะที่คำว่า *embryon* [ãbrijõ] ถอดเสียงเป็น อังบริย็อง และ อังบริออง จะเห็นว่าในพจนานุกรมฉบับแรกมีอักษร ย เพราะ

อิทธิพลของอักษร Y ซึ่งมักสื่อถึงเสียงวรรณสระมากกว่าเสียงสระด้วยอิทธิพลของภาษาอังกฤษ

พจนานุกรมฉบับดวงกมล ซึ่งถือได้ว่าถอดเสียงวรรณสระอย่างไม่ค่อยตกหล่น ยังเกิดข้อผิดพลาดในบางครั้ง เช่น *trier* [trije] ถอดเสียงเป็น ตริเย และ คำว่า *triangle* [trijãgl] เป็น ตริยั๋งกล แต่กลับพบคำว่า *triomphe* [trijõf] ถอดเสียงเป็น ตริอองฟ หรือคำว่า *industrialiser* [ẽdystrijalize] เป็น แองดิอุชตริอาลิเซ จะเห็นได้ว่าเสียงวรรณสระหล่นหายไป

กรณีเช่นนี้แตกต่างจากกลุ่มคำที่สะกดด้วยกลุ่มอักษรพยัญชนะ + เสียงเหลว + *ILL* + สระ เช่น คำว่า *briller* [brije], *griller* [grije], ฯลฯ เสียงวรรณสระ [j] ไม่ได้เกิดจากการที่สระ [i] อยู่หน้าเสียงสระอื่น แต่เป็นเพราะตัวสะกด *ILL* เองที่แทนคู่เสียง [ij] ถึงแม้ว่าข้างหน้าจะมีพยัญชนะนำหน้ามาเพียงเสียงเดียว ก็ต้องอ่านเป็นคู่เสียง [ij] เช่น *billet* [bijɛ], *piller* [pije], เป็นต้น เมื่อตัดเสียงสระที่ตามหลังมาออกในรูปกระจายของคำกริยา เสียงวรรณสระก็ยังคงอยู่ เช่น *(il) brille* [brij], *(il) pille* [pij], ฯลฯ ในขณะที่เสียง [j] พิเศษที่เกิดจากการขึ้นสระนั้นจะหายไปเมื่อไม่มีเสียงสระตามหลังมา เช่น *prier* [prije]- *(il) prie* [pri], *plier* [plije]- *(il) plie* [pli], เป็นต้น รูปสะกดทั้งสองแบบมีผลต่อการถอดเสียงด้วยอักษรไทยอย่างมาก ในกรณีที่คู่เสียงสะกดด้วย *I* เพียงอักษรเดียวมีแนวโน้มที่จะไม่มีเสียงวรรณสระออกมาก เพราะถอดเสียงเป็นสระอี แน่นนอนว่าเสียงวรรณสระไม่มีสัญลักษณ์เฉพาะ แต่เกิดขึ้นเพราะเงื่อนไขทางสัทวิทยา ทำให้มักเกิดข้อผิดพลาดได้ง่ายในการถอดเสียง

ท้ายสุด เสียง [j] ที่ตำแหน่งต้นพยางค์ภายในคำ มีแนวโน้มถอดเสียงมากกว่าตำแหน่งต้นคำ อาจเพราะมีรูปสะกดที่ค่อนข้างชัดเจน ส่วนใหญ่แล้วสะกดด้วย *ILL* และอักษร Y ซึ่งทำให้นักเสียงได้ง่าย นอกจากการถอดเสียง [j] เป็นรูปสะกด อีย แล้ว ยังซ้ำเสียง [j] โดยเสียงแรกทำหน้าที่เป็นเสียงสะกดของพยางค์ที่

นำหน้ามาซึ่งควรจะเป็นพยางค์เปิด และเสียงที่สองทำหน้าที่เป็นเสียงตันของพยางค์หลัง ทั้งสองเสียงอาจถอดเสียงแตกต่างกันเป็น *อีย* และ *ย* หรืออาจสลับลำดับกันเป็น *ย* และ *อีย* หรือทั้งสองเสียงอาจเป็น *ย* และ *ย* แต่จะไม่พบ *อีย* และ *อีย* ซ้ำกันสองครั้ง การแปลงเสียงลักษณะนี้อาจคาดเดาได้ว่าเป็นอิทธิพลของภาษาไทยซึ่งมีแนวโน้มแปลงเสียงคำเป็นพยางค์ปิด โดยเฉพาะในคำหลายพยางค์

การถอดเสียง [j] ที่ตำแหน่งเสียงควบ

ในคำภาษาฝรั่งเศส เสียง [j] ปรากฏมากที่สุด ในตำแหน่งเสียงควบ เสียง [j] ของภาษาไทยไม่เคยปรากฏในตำแหน่งเดียวกันนี้ จึงเป็นเหตุผลว่าทำไมผู้เรียนชาวไทยไม่อาจรับรู้เสียง [j] ของตำแหน่งควบในคำภาษาฝรั่งเศส ตำแหน่งนี้นับว่าสร้างปัญหาในการแปลงเสียง และส่งผลต่อการถอดเสียงอีกด้วย

สะกดด้วย	พระริยมฯ	สิริ	ดวงกมล
พยัญชนะ + I + สระ	อีย	อีย	อีย, อีย, อีย
พยัญชนะ + Y + สระ	อีย	อีย	อีย

ในตำแหน่งเสียงควบ เสียงอรรถสระมักไม่ปรากฏ เสียงสระที่สัมผัสกันเข้ามาแทนที่ พจนานุกรมสองเล่มแรกไม่ถอดเสียงนี้เลยในทุกคำ นั่นแสดงให้เห็นว่าเป็นตำแหน่งที่ว่าจะมีปัญหามากที่สุด ในพจนานุกรมเล่มสุดท้าย ไม่ปรากฏอักษร *ย* เพียงลำพังเหมือนในตำแหน่งอื่น ๆ เนื่องจากเสียง [j] ของภาษาไทยไม่สามารถทำหน้าที่เป็นเสียงควบ ทำให้อักษรวิธีของภาษาไทยไม่เอื้ออำนวยตามไปด้วย การถอดเสียงจึงปรากฏเป็นสองเสียง อาจเป็นเพราะคิดว่าแปลงเสียงเช่นนั้น มีทั้งเสียงสระและเสียงอรรถสระคู่กันออกมา ไม่มีการสลับลำดับของเสียง ไม่ว่าจะเป็นกรณีของการใช้เสียงสระหรือแปลงเสียงคู่ ทั้งคู่ก็แปลงเสียงแตกต่างจากความ เป็นจริง และโครงสร้างพยางค์ยังเปลี่ยนแปลงไปจากคำในภาษาต้นฉบับ อาจทำให้สื่อความหมายผิดได้ในบางกรณี

พจนานุกรมฉบับพระริยมฯ ไม่ถ่ายทอดเสียง [j] ในตำแหน่งนี้เลยก็ว่าได้ ในกรณีของกลุ่มเสียง [jɛ] ซึ่งถอดเสียงเป็น *เอียง* ไม่เกิดเสียงอรรถสระ อักษร *ย* เป็นเพียงรูปเขียนสะกดซึ่งแปลงเสียงได้เป็น [ja:ŋ] นอกจากรูปสะกด *อีย* ที่ใช้แทนคู่เสียง [ja] แล้ว ยังพบรูปสะกด *เอีย* ในคำยืมจากภาษาต่างประเทศ เช่น *sépia* [sepja] - *เซเปีย* โดยเฉพาะคำที่มีการทับศัพท์

ในภาษาไทยอยู่แล้ว เช่น *piano* [pjano] - *เปียโน* *victoria* [viktɔrja] - *วิกตอเรีย* รวมทั้งใช้แทนเสียง [jɛ] เช่น *anciennoté* [äsente] - *อังเชียน (เนอ)เต*, *antienne* [ätjen] - *อังเตียน (เนอ)*, เป็นต้น

พจนานุกรมฉบับสิริถ่ายทอดเสียงเป็นไปในทำนองเดียวกันแต่รูปสะกด *เอียง* ซึ่งใช้ถ่ายทอดเสียง [jɛ] แล้วก็นำไปใช้กับ [jã] และ [jɛ] อีกด้วย อาจทำให้เกิดความสับสนในคู่คำจำนวนมาก เช่น ระหว่าง *rien / riant, chien / chiant*, เป็นต้น คู่เสียง [ja] ถอดเสียงเป็นรูปสะกด *เอีย* เช่น *acacia* [akasja] - *อากาเซีย*, *bégonia* [begonja] - *เบกอนเนีย*, ฯลฯ รูปสะกด *เอีย* อาจโยงถึงคู่เสียงอื่น ๆ ทำให้เกิดความสับสน

พจนานุกรมฉบับดวงกมล เป็นเพียงเล่มเดียว ที่มีเสียง [j] ปรากฏค่อนข้างสม่ำเสมอ พจนานุกรมฉบับนี้ไม่ได้นำเสนอประสมมาใช้ถอดเสียง แต่ใช้รูป *อีย/อีย + ย + สระ* เป็นการตัดแบ่งออกเป็นสองพยางค์ เสียงอรรถสระกลายมาเป็นเสียงตันพยางค์ที่ตามหลังมา เช่น *piège* [pjeɜ] ถอดเสียงเป็น *ปิแยญ* กระนั้นก็มีบางคำที่ตกหล่นไป เช่น *pioche* [pjɔɜ] - *ปิออช*, *piéger* [pjeɜe] - *ปิเอเม*, เป็นต้น

หลักเกณฑ์การทับศัพท์ภาษาฝรั่งเศสฉบับราชบัณฑิตยสถานให้ทับศัพท์คำที่มีคู่เสียง [je] เป็น *เอีย* หรือ *อียะ* เช่น *Saint-Etienne* [sētetjen] - *แซ็งเตเตียน/แซ็งเตดีเยน* กระนั้นก็ตาม บางคำกลับถ่ายเสียงออกมาเป็นเพียง *อียะ* เช่น ชื่อ *Pierre* [pjɛr] เขียนเป็น *ปีแยร์* ไม่มีรูปสะกด *เปียร์* หรือ *Thierry* [tjɛri] ก็สะกดเป็น *ตีแยรี* ไม่มี *เตียร์* นอกจากนั้นแล้วราชบัณฑิตยฯ ยังใช้รูปสระประสม *เอีย* แทนคู่เสียง [ja] อีกด้วย เช่น *PIAF, EDITH*, [pjaf, edit]- *ปียัฟ (เปียฟ), เอดิต* จึงเกิดปัญหาอีกประการหนึ่งซึ่งพร้อมที่จะสร้างความสับสนเพิ่มขึ้นเสียงอรรถสละหายไปบางคำ อย่างเช่น *Ajaccio* *[azazio] - *อาฆาซีโอ* แทนที่จะเป็น [azasjo] - *อาฆาซีโย, LE CLEZIO* [lə klezjo] ทับศัพท์เป็น *เลอ เกลซีโอ* ทั้ง ๆ ที่มีวิธีการอ่านคำเขียนกำกับควบคู่เอาไว้ด้วย นอกจากนั้นแล้วยังพบการใช้รูปสะกด *เอียง* แทนเสียง [jã] ด้วยเหมือนกัน เช่น *Christian* [kristjã]- *คริสเตียง* หรือ *คริสตีย็อง*

เมื่อลองเทียบคู่เสียง [je] ของภาษาฝรั่งเศสกับสระประสม *เอีย* [ia:] ของภาษาไทย จะพบว่าค่อนข้างห่างไกลกันอย่างมาก ไม่มีเสียงใดตรงกันเลย หูของผู้เรียนชาวไทยไม่อาจสำเนียงคู่เสียง [je] ในตำแหน่งเสียงควบ จึงพยายามจับไปเข้ากับสิ่งที่คุ้นเคย ในหนังสือ *เก่งฝรั่งเศสเรื่องหนู* ๗ (ศศิเนตร, ๒๕๕๖, หน้า ๑๒๗) กล่าวว่า “*เยอะ + แอม (ième)* อ่านติดกันเร็ว ๆ จะกลายเป็น *เอียม*” ในแง่ของสัทศาสตร์แล้ว กลุ่มเสียง [ia:m] ไม่สอดคล้องกับการเปล่งเสียงที่แท้จริงของภาษาฝรั่งเศส

เสียง [j] ซึ่งทำหน้าที่เป็นเสียงควบยังคงเป็นปัญหาสำคัญของผู้เรียนชาวไทย ไม่มีแบบเรียนที่เขียนเป็นภาษาไทยเล่มใดกล่าวถึงการปรากฏของเสียง [j] ในตำแหน่งนี้เลย จากข้อมูลที่รวบรวมพบว่ามักไม่ค่อยมีการเปล่งเสียง แม้แต่ในคำที่ใช้บ่อยมาก ๆ อย่างคำว่า *monsieur* [mɔsjø] ยังถอดเสียงเป็น *เมอซิเออ* (นั่นัน, ๒๕๕๗, หน้า ๗๗) หากมีการเปล่งเสียง ก็ไม่เป็นไปอย่างสม่ำเสมอ เช่น ในหนังสือ *เก่งฝรั่งเศสเรื่องหนู* ๗ (ศศิเนตร, ๒๕๕๖) คำว่า *fiançaille*

[fjãsɔj] ถอดเสียงเป็น *ฟียงโซัย* ในหน้า ๑๔๗ และ *ฟียงโซัย* ในหน้า ๒๔๓ เสียง [j] มักจะหายไปในคำที่มีรูปเขียนเหมือนคำภาษาอังกฤษ เช่น *audio, bio, piano, studio, violet*, ฯลฯ ซึ่งถอดเสียงเป็น *ออดิโอ, บีโอ, ปิโอโน, สตูดิโอ, วิโอเล* ฯลฯ นั้นแสดงให้เห็นว่าภาษาอังกฤษมักเข้ามามีอิทธิพลต่อการอ่านคำภาษาฝรั่งเศสอย่างสังเกตเห็นได้ชัด

อาจสรุปได้ว่าการเปล่งเสียง [j] ในตำแหน่งควบเป็นความเคยชินหรือความคุ้นเคยกับการเปล่งเสียงของแต่ละคำ ดังนั้นจึงเปล่งเสียงในบางคำและไม่เปล่งเสียงในบางคำ เมื่อพบกับคำที่ไม่คุ้นเคยหรือไม่เคยได้ยินมาก่อน มักจะไม่เปล่งเสียงอรรถสละอย่างที่ควรจะเป็น เมื่อต้องใช้อักษรไทยถอดเสียง ก็ยากที่จะใช้อักษร *ย* เพียงลำพังตัวเดียวโดยไม่มีสระอี นำหน้าในคำว่า *social* [sosjal] ซึ่งถอดเสียงเป็น *ซอซียาล* หรือคำว่า *patient* [pasjã] ซึ่งถอดเสียงเป็น *ปาซีย็อง* หากลองตัดสระอีทิ้งเพื่อให้ใกล้เคียงกับการเปล่งเสียงที่แท้จริงและเลือกใช้เฉพาะอักษรอรรถสละ *ย* ตามหลังพยัญชนะที่นำหน้ามาทันทีเพื่อทำหน้าที่เป็นเสียงควบรูปสะกด *ซอซียาล* และ *ปาซีย็อง* อาจทำให้อ่านผิดพลาดได้ อิทธิพลของภาษาแม่อาจทำให้การตัดแบ่งพยางค์ผิดเพี้ยนไป อักษรต้นของพยางค์ (*ซ* ในสองคำนี้) อาจกลายเป็นพยัญชนะสะกดของพยางค์ที่นำหน้ามา และอรรถสละ *ย* กลายเป็นอักษรต้นของพยางค์ถัดไป *ซอซ / ยาล* แทน *ซอ / ซียาล* หรือ *ปาซ / ย็อง* แทน *ปา / ซีย็อง* ในตำแหน่งนี้จึงจำเป็นต้องเตรียมสระอีเพิ่มเข้ามาเพื่อไม่ให้ *ซ* กลายเป็นพยัญชนะสะกด ปัจจุบันอิทธิพลของภาษาต่างประเทศอื่น ๆ ทำให้อาจคุ้นเคยรูปสะกดใหม่ ๆ รวมถึงกรณีที่อักษร *ย* ทำหน้าที่เป็นอักษรควบ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง คำภาษาเกาหลี่ที่ใช้อักษรไทยถ่ายทอดซึ่งพบเห็นได้ตามสื่อต่าง ๆ อย่างเช่น *ฮยอง มยอง* ฯลฯ นั่นก็เป็นเฉพาะตำแหน่งต้นคำเสียส่วนใหญ่ ในขณะที่เสียงควบในตำแหน่งต้นพยางค์ภายในคำก็ยังสามารถสร้างความสับสนดังที่ได้กล่าวมาแล้ว นอกจากนั้นแล้วนั่นเป็นเพียงรูปเขียนที่เริ่มพัฒนาไปแต่การอ่านก็ยังคงเป็นแนวทางแบบของภาษาไทย

การถอดเสียง [j] ที่ตำแหน่งท้ายคำ

ในตำแหน่งสะกดท้ายคำ การถอดเสียง [j] มีความหลากหลายอย่างมากๆ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับเสียงสระ

ที่นำหน้ามาซึ่งมีอิทธิพลอย่างยิ่งต่อการเขียนสะกด เนื่องจากสระบางเสียงมีรูปแบบหลายรูป และยังรวมถึงการปรากฏซ้ำของเสียงวรรณสระและการไม่ปรากฏของเสียงวรรณสระ

สะกดด้วย	พระริเริ่มฯ	ลิริ	ดวงกมล
[aj] - <i>AILLE</i>	ไอ, ไออี, อายอี, อาย(เยอ) อาอี, อายอี(เยอ), อายอี(เยอ), อายอี(เยอ)	ไอ, ไอย, ไอย่อ, ไอยเออ, ไอยเยอ, ไอยเย่อ, ไอย์, อาอีเยอ, อายเย่อ, อาอี, แอเย่อ, ย, อีเยอ, อีเย่อ, อัย, อัยเยอ, เอยเยอ	อาย, อาอี
[aj] - <i>AIL</i>	ไอ, ไออี, ไออีย์, ไออีย, ไอยอี, อาอี, อายอี, อายอีย์	ไอ, ไอย, ไอย์, อาย, อาอี, อีเยอ, อัย	อาย, อาย, อาอี, อายอี
[aj] - <i>Aï</i>	–	ไอ	–
[aj] - <i>AïE</i>	อาอีเออ	–	–
[ij]- <i>ILLE</i>	อีย(เยอ), อีอีย(เยอ), อีญ(เยอ)	อีเย่อ, อีเยอ, อีเยอ, อีย์, อีเลอ	อีย
[uj] - <i>OUILLE</i>	อุอีย(เยอ), อุอีย(เยอ), อุอี(เยอ), อุอี	อุยเยอ, อุอีเยอ	อุย
[ɛj]- <i>EIL</i>	แออีย์, แออีย, แอยอี	ไอยล์, ไอย, ไอยเออ, แอยเออ, แอยี, เอย์, เอลย์, เอยเยอ, เอย,	แอย
[ɛj]- <i>EILLE</i>	แออีย(เยอ), แออี, แอย(เยอ)	ไอย, ไอย์, ไอยเออ, ไอยเยอ, เอยเย่อ, เอยเยอ, เอยย์, เอยอี	แอย
[ɛj]- <i>AYE</i>	แออี	แออี	แอ
[œj]- <i>EUIL</i>	เอออีย, เอออีย์, เอออี, เอยอี, เอยอีย	เอย, เอออี, เอออีย์, เอออี, เออยี	เอย, เออย, เออย
[œj]- <i>EUILLE</i>	เอออีย(เยอ)	เอยเยอ	เออย
[œj]- <i>UEIL</i>	เอออีย, เอออีย์, เอออี, เอยอี,	เอย, เอออี, เอออีล์, เอยย์	เอย, เออย, เออย
[œj] - <i>ÆIL</i>	เอยอี	เอย	เออย

เหมือนกับมีพยางค์เพิ่มขึ้นมา อาจเป็นเพราะด้วยเหตุนี้เอง หนังสือบางเล่มจึงพยายามหาวิธีแก้ปัญหาโดยสร้างพยางค์ข้างท้ายเพิ่มขึ้นเพื่อช่วยให้เปล่งเสียงพยัญชนะเต็มเสียงและยังช่วยหลีกเลี่ยงการเปล่งเสียงสะกดผิดในกรณีที่อักษรพยัญชนะท้ายแทนเสียงสะกดอื่น เนื่องจากอักษรบางตัวแทนเสียงแตกต่างกันเมื่อใช้ในตำแหน่งที่ไม่เหมือนกัน เขียนที่ตำแหน่งต้นคำแทนเสียงหนึ่ง และที่ตำแหน่งเสียงสะกดแทนอีกเสียงหนึ่ง ดังนั้นเพื่อเป็นการป้องกันความเข้าใจผิดตามความเคยชินในการอ่านตามแบบอย่างของภาษาแม่สำหรับผู้ที่ไม่รู้จักภาษาฝรั่งเศส จึงเติมพยางค์เข้าไป ซึ่งอาจทำให้เข้าใจถึงการเปล่งเสียงได้ดีขึ้น

กลุ่มเสียง [aj] ที่ตำแหน่งท้ายคำเขียนสะกดด้วยกลุ่มคำอักษร -*AYE*, -*AI*, -*AIL* และ -*AILLE* กลุ่มอักษร -*AYE* ลงท้ายมีอยู่เพียงไม่กี่คำและอ่านได้หลากหลาย คือ เป็น [ei] ได้แก่ คำว่า *abbaye* [abei] เปล่งเสียงเป็น [ej] ได้แก่ คำว่า *paye* [pej] และคำแยกย่อย เปล่งเสียงเป็น [ɛ] ในคำศัพท์เฉพาะด้าน ได้แก่ คำว่า *laye* [le] และ *maye* [me] และแทนคู่เสียง [aj] ในคำยืมจากภาษาต่างประเทศ เช่น *cipaye* [sipaj], *cobaye* [kobaj], *papaye* [papaj], ฯลฯ คำยืมจากภาษาต่างประเทศยังสะกดด้วยกลุ่มอักษร -*AI* อ่านได้เป็น [ai] เช่น ในคำว่า *aï* [ai], *ainou* [ainu], *bahai* [baai], *béhai* [beai] รวมทั้งชื่อประเทศ *Haïti* [aiti] หรือ *Taïti* [taiti] อักษรคู่นี้ยังเปล่งเสียงเป็น [aj] เช่น *açaï* [asaj], *bonzaï* [bãdzaj], ฯลฯ รวมทั้งคำวิสามานยนามที่คุ้นเคยกันเป็นอย่างดี เช่น *Thaïlande* [tajlãd], *Taiwan* [tajwan], ฯลฯ ความสลับซับซ้อนทำให้ถอดเสียงข้อผิดพลาดได้ ประเทศไทย *Thaïlande* [tajlãd] ถอดเสียงเป็น *ไตอีลองเดอะ* (กรชนก, ๒๕๕๖-๑, หน้า ๒๖) รูปสระโอ (*อะ + ย*) รวมเสียงวรรณสระซึ่งทำหน้าที่เป็นเสียงสะกดอยู่ในตัวแล้ว คำว่า *Taiwan* พิมพ์เป็น **Taiwan* และอ่านเป็น *ไตวอง* หรือ **taiwanais* เป็น *ไตวองแน* (กรชนก, ๒๕๕๖-๑,

หน้า ๓๔) ความจริงแล้ว ต้องอ่านออกเป็น [tajwan] และ [tajwane] ในหนังสือ *Survivor ฝรั่งเศส* (นันทน์, ๒๕๕๓) อ่าน *Thaïlande* เป็น *ตาอีลองด์* และ *Thaïlandais* เป็น *ตาอีลองเด* (๒๕๕๖, หน้า ๑๓๐) ในขณะที่ *thaï* กลับอ่านเป็น *ไตย* (หน้า ๑๒๒) อิทธิพลของอักษร *I* ทำให้เกิดสระ *อี* ในภาษาฝรั่งเศสมีคำที่ลงท้ายด้วยกลุ่มอักษร -*AI* และ -*AIE* อยู่เพียงไม่กี่คำ กลุ่มอักษร -*AI* เปล่งเสียงเป็นสระคู่ [ai] ซึ่งพบได้เฉพาะในคำว่า *aï* อ่านเป็น [ai] และในกริยา *hai(e)* [ai] (*hair*) ส่วนกลุ่มอักษร -*AIE* อ่านเป็น [aj] ซึ่งพบได้ในคำว่า *aïe* [aj] ซึ่งถอดเสียงเป็น *ไอ* ในพจนานุกรมฉบับสรี และคำว่า *pagaïe* [pagaj] (หรือ *pagaïlle*) พจนานุกรมฉบับพระริยมถอดเสียง *pagaïe* เป็น *ปากาอี(เอ)* ในพจนานุกรมฉบับสรี ถอดเสียง *pagaïlle* เป็น *ปากาอีเยอ* และเป็น *ปากาย* ในพจนานุกรมฉบับดวงกมล รูปสะกด -*ILLE* ยังคงแสดงถึงเสียงวรรณสระได้อย่างชัดเจนกว่า ดังนั้นการถอดเสียงวรรณสระจึงมีปรากฏให้เห็น ทั้ง ๆ ที่เปล่งเสียงไม่ได้แตกต่างจากรูปสะกด *pagaïe* เลย

ในพจนานุกรมฉบับพระริยมฯ ถอดกลุ่มเสียง [aj] เป็น *ไอ ไออี อาอี อายอี* และกลุ่มเสียง [aj] เป็น *อาย(เยอ) อายอี(เยอ) อายอีย(เยอ)* จะเห็นถึงความหลายหลากในการถอดเสียงวรรณสระ และมีความพยายามในการเน้นเสียงด้วยการเติม (*เยอ*) คำที่อ่านเหมือนกันอาจถอดเสียงแตกต่างกัน เมื่อเขียนสะกดแตกต่างกัน เช่น *mail* [maj] *มายอีย* และ *maille* [maj] *มายอีย(เยอ)* หรือ *émail* [emaj] *เอไมอี*

ในพจนานุกรมฉบับสรี การถอดเสียงก็รูปแบบหลายหลากไม่แตกต่างจากพจนานุกรมฉบับแรก และยังพบรูป *อัย* รวมถึงการใช้อักษร *y* เพียงลำพัง ส่วนพยางค์ *เยอ* นั้นไม่ได้อยู่ในวงเล็บ บางคำก็นำวิธีการอ่านแบบภาษาอังกฤษเข้ามาใช้ เช่น *monorail* [monoraj] ถอดเสียงเป็น *มอนอเรล* ทั้ง ๆ ที่คำว่า *autorail* [otoraj] ถอดเป็น *โอตอไร*



พจนานุกรมฉบับดวงกมล มักใช้รูปอาย หรืออาย เครื่องหมายพินทุใช้กำกับเสียงสะกด

หลักเกณฑ์การทับศัพท์ฉบับราชบัณฑิตยสถาน ออเสียง [aj] ของภาษาฝรั่งเศสเป็น อาย เช่น ในคำว่า *travail* [travaj] ทับศัพท์เป็น ทราวาย, *Versailles* [versaj] เขียนเป็น แวร์ซาย, เป็นต้น

รูปสะกด *-AIL* และ *-AILLE* ที่แตกต่างกัน ทำให้บางคนคิดว่าอ่านไม่เหมือนกัน อิทธิพลของตัวเขียนทำให้เกิดคิดว่า *-AILLE* ต้องมีพยางค์เพิ่มขึ้น ในหนังสือคู่มือเรียนภาษาฝรั่งเศส (กรชนก, ๒๕๕๖-๑, น. ๑๙) “*AIL* อาย - *détail* เดตาย, *AILLE* อายเยอะ - *paille* ปายเยอะ” กลุ่มอักษร *-AILE* แทนคู่เสียง [ɛl] ด้วยความที่มีรูปค่อนข้างใกล้เคียงกับ *-AIL* และ *-AILLE* ทำให้เกิดความผิดพลาดได้ เช่น *l’aile du nez* อ่านเป็น ลายเยอะ ดู เน (กรชนก, ๒๕๕๖-๑, หน้า ๖๓) ซึ่งต้องเปล่งเสียงเป็น [ɛl dy ne] คำว่า *aile* [ɛl] อ่านแตกต่างจากคำว่า *ail* [aj] ในคำแรกนั้น อักษร *AI* แทนเสียงสระ [ɛ] และอักษร *E (muet)* บอกการเปล่งเสียงพยัญชนะที่นำหน้ามา *L* [l] ดังนั้นจึงต้องตัดแบ่งเป็น *AI - LE* ส่วนในคำที่สองนั้น ตัดแบ่งแตกต่างจากคำแรก ต้องเป็น *A-IL* โดยที่คู่อักษร *IL* หลังสระ [a] แทนเสียงอรรสระ [j] คู่เสียง [œj] ที่ตำแหน่งท้ายคำ เขียนสะกดด้วย *-EUIL -EUILLE* และ *-EUIL* ซึ่งพบได้ในคำว่า *œil* [œj] และ *sept-œil* (*septœil*) เสียงสระ [œ] ของภาษาฝรั่งเศสไม่มีในระบบเสียงของภาษาไทย มักนำไปเทียบเคียงกับเสียง [ɤ:] ซึ่งแทนด้วยสัญลักษณ์หลากหลาย

พจนานุกรมฉบับพระเรียมฯ ถอดคู่เสียง [œj] เป็น เอออี, เอออี, เอออี, เอออี, เอออี, เอออี (เยอ) มักใส่อักษร ย พร้อมกับสระอี ซึ่งอาจเป็นได้ทั้งที่ข้างหน้าหรือข้างหลัง บางครั้งอาจหลงลืมไปบ้าง เช่น *treuil* [trœj] ซึ่งถอดเสียงเป็น เทรออี จะไม่พบการใช้อักษร ย เพียงลำพังเลย นอกจากนั้นแล้ว เมื่อคู่เสียง [œj] สะกดด้วย *-EUILLE* ยังมีการเติมพยางค์

เพิ่มเข้ามา เช่น *feuille* [føj] ถอดเสียงเป็น เฟออี (เยอ) จากคำพยางค์เดียว กลายเป็นคำสามพยางค์ ในขณะที่กลุ่มอักษร *-EUIL* จะไม่มีการเติมพยางค์เลย

พจนานุกรมฉบับสิริถายคู่เสียง [œj] ออกเป็น เอออี, เอออี, เอออี, เออ, เอออี, เออเยอ, เอออี, บางครั้งรูปพยัญชนะ ย ก็มีปรากฏ บ่อยครั้งก็ไม่มีปรากฏ นอกจากนั้นแล้ว อาจมีการเติมพยางค์พิเศษเข้ามาข้างท้ายซึ่งน่าจะมีจุดประสงค์เพื่อให้เปล่งเสียง ย เติมเสียงคล้ายกับภาษาฝรั่งเศส การเติมทั้งพยางค์ เยอ จะพบเฉพาะในรูปสะกด *-EUILLE* เช่น *portefeuille* [portəføj] ถอดเสียงเป็น ปอร์ตเฟยเยอ

พจนานุกรมฉบับดวงกมล ถ่ายเสียงเป็น เออ และไม่มีเครื่องหมายพินทุกำกับกับการบอกเสียงสะกด อาจเป็นเพราะรูปสะกดแบบนี้ในอักขรวิธีของไทย แต่ส่วนใหญ่แล้วมักเขียนสะกดเป็น เออเยอ ตรงข้ามกับหลักภาษาไทยซึ่งจะไม่ใส่อักษร อ เมื่อมีตัวสะกดเป็น ย เครื่องหมายพินทุอาจปรากฏได้อักษร ย หรือไม่ปรากฏ (เออเยอ, เออเยอ)

หลักเกณฑ์การทับศัพท์ภาษาฝรั่งเศสฉบับราชบัณฑิตยสถาน นั้นเลือกใช้รูป เออ ตามอักขรวิธีของภาษาไทย เช่น *accueil* [akœj] ทับศัพท์เป็น อาเกย, *œil* [œj] เป็น เออ, *Saint-Julien-Chapteuil* [sɛ̃ʒyljɛ̃ʃaptœj] เป็น แซ็ง-ฌูว์ลีแย็ง-ซัปเตย, ฯลฯ

ความใกล้เคียงกันระหว่าง [œj] และ [ɛj] ทำให้เกิดข้อผิดพลาดได้บ่อยครั้ง เนื่องจากเสียง [œ] และ [ɛ] เป็นสระหน้ากึ่งเปิดเหมือนกัน ต่างกันที่ลักษณะห่อริมฝีปากและไม่ห่อริมฝีปาก ในหนังสือแบบเรียนภาษาฝรั่งเศสหลายเล่ม พบเห็นความสับสนอยู่บ่อย ๆ คำว่า *fauteuil* [fotœj] ถอดเสียงเป็น ไฟเตย หรือ ไฟเตยเยอะ (กรชนก ๒๕๕๖-๑, หน้า ๑๒๑, ๑๓๐) แต่เมื่อพลิกต่อไป กลับเป็น ไฟเตอย (กรชนก, ๒๕๕๖-๑, หน้า ๑๓๕) คำว่า *l’œil* [lœj] ถอดเสียงเป็น แลย (กรชนก, ๒๕๕๖-๑, หน้า ๖๓, ๑๓๘; ๒๕๕๖-๒, หน้า ๔๙, ๙๓) รูปเขียน *œil* ไม่ได้อยู่ในรายการแสดงวิธีเปล่งเสียงของรูปสะกด

คู่เสียง [ej] ที่ตำแหน่งท้ายคำ มักสะกดด้วย กลุ่มอักษร *-EIL* หรือ *-EILLE* ส่วนรูปสะกด *-AYE* ซึ่งอ่านเป็น [ej] พบได้น้อยมาก เมื่อต้องถอดเสียง เป็นภาษาไทย มักเกิดความผิดพลาดอยู่ไม่น้อย

ในพจนานุกรมฉบับพระริเยมาฯ ถอดคู่เสียง [ej] ออกเป็น แออี, แออี๋, แออี๊, แออี๋, แออี๊ (เยอ), แอเย(เยอ) เสียง [j] ปรากฏในหลายรูปแบบ มาก หรืออาจไม่ปรากฏเลยก็ได้ มักปรากฏทุกครั้งที่ สะกดด้วยกลุ่มอักษร *-EILLE* และยังเติมพยางค์ เยอ เข้ามา ตรงกันข้าม รูปสะกด *-EIL* อาจมี อักษร ย หรือไม่มี เช่น *pareil* [parej] ปาเรอี และ *pareillement* [parejmā] ปาเรเย(เยอ)มั่ง รูปสะกด มีอิทธิพลต่อการถอดเสียงอย่างยิ่ง อักษร ย อาจมี ปรากฏหรือไม่ปรากฏ แต่สระอี จะมีปรากฏทุกครั้ง ซึ่งอาจจะวางไว้หน้าหรือหลังอักษร ย แน่หนอนว่าเมื่อ วางไว้หลัง ยอี จะไม่ตามด้วยพยางค์ (เยอ) เมื่อสะกด ด้วย *-AYE* กลับไม่มีอักษร ย เช่น ในคำว่า *paye* [pej] ซึ่งถอดเป็น เปอี (อ่านต่างจาก *paie* [pe] ซึ่ง ถอดเป็น เป) ทั้ง ๆ ที่ปกติแล้ว อักษร Y มักถ่าย ออกมาเป็นรูปอักษร ย

ในพจนานุกรมฉบับสิริ รูปสะกด *-EIL* ถอด เสียงออกเป็น ๙ รูปในจำนวนคำ ๑๐ คำ และ รูปสะกด *-EILLE* ถอดเสียงออกเป็น ๘ ในจำนวนคำ ๑๔ คำ ที่สำคัญคือพบสระเอ ใน ๒ คำ อาจสับสนกับคู่เสียง [aj] หรือ [œj] ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงความไม่คุ้นเคย กับคู่เสียง [ej] นอกจากนั้นแล้ว อักษร L อาจทำให้ เกิดความสับสน เช่น ในคำว่า *conseil* [kõsej] เป็น ก็องไซล์, *orteil* [õrtej] เป็น ออร์เตลย์

พจนานุกรมฉบับดวงกมล ถอดเสียงเป็น แอเย ไม่สับสนกับกลุ่มเสียงอื่นที่ใกล้เคียง ยกเว้นคำว่า *paye* [pej] - เป ซึ่งมีเสียงสะกด อาจเป็นอิทธิพล ของ *paie* [pe] ซึ่งเป็นรูปสะกดอีกแบบหนึ่ง

หลักเกณฑ์การทับศัพท์ภาษาฝรั่งเศสฉบับราชบัณฑิตยฯ กำหนดให้ถอดคู่เสียงนี้ด้วยรูปสะกด แอย์ ใส่เครื่องหมายทศมาสตาลบนอักษร ย ตามกฎเกณฑ์ การทับศัพท์คำภาษาต่างประเทศ

ในหนังสือเก่งฝรั่งเศสเรื่องหมู ๆ (ศศิเนตร, ๒๕๕๖, หน้า ๑๓) เขียนเอาไว้ว่า “แอ + เยอ พุดเร็ว ๆ บางที่เราจะได้ยิน *soleil* ซอแลย์ เป็น ซอไลย์” แต่การถอดเสียงเป็น แอย์ กลับพบเพียงครั้งเดียว ตลอดทั้งเล่มถอดเป็น ไอย์ ทั้งหมด เช่น *abeille* [abej] เป็น อาไบย์, *bouteille* [butej] เป็น บูไตย์, *réveil* [revej] เป็น เคไวย์, ฯลฯ ไม่แตกต่างจาก คู่เสียง [aj] เช่น *fiançaille* [fjāsaj] ฟียงงไซย์

ในหนังสือ *Survivor* ฝรั่งเศส (นันทน์, ๒๕๕๓) กลับสับสนคู่เสียง [ej] กับ [œj] โดยถอด เสียงเป็น เอย เกือบทั้งหมด เช่น *bouteille* [butej] เป็น บูเตยย์, *groseille* [grozej] เป็น ไกรเซยย์, ฯลฯ ไม่ต่างจากคู่เสียง [œj] เช่น *fauteuil* [fotœj] เป็น ไฟเตยย์ ยกเว้น เพียงคำว่า *abeille* [abej] ซึ่งถอดเสียงเป็น อาไบย์ โดยสับสนกับคู่เสียง [aj] ไม่มีคำใดถอดเสียงเป็น แอเย เลย

คู่เสียง [uj] ที่ตำแหน่งท้าย มักสะกดด้วยกลุ่ม อักษร *OUILLE* ส่วนกลุ่มอักษร *OUIL* ซึ่งพบเฉพาะ ในคำว่า *fenouil* [fõnuj] ซึ่งพจนานุกรมฉบับ พระริเยมาฯ คำว่า *fenouil* [fõnuj] เฟอนูอี ไม่มี อักษร ย ลงท้าย เพราะคิดว่ากลุ่มอักษร LL เท่านั้น ที่แทนเสียง [j] ในคำวิสามานยนาม อาจพบรูปสะกดอื่น เช่น นาม *La Trémouille* (Georges de) อ่านเป็น [tremuj] บางครั้งเขียนเป็น *La Trémouille*

พจนานุกรมสองเล่มแรกเลือกใช้ทั้งรูปเขียนสระ อุและสระอู อักษรวิธีของภาษาไทยกำหนดไว้ว่าสระ อุ ตามหลังด้วยเสียง ย ได้ สระ อู ไม่ตามหลังด้วยเสียง สะกด ย ในการถอดเสียงจะพบว่า เมื่อเป็น อุ จะลงท้าย ด้วยอักษร ย ทันที เช่น *nouilles* [nuj] นูยอี้(เยอ) แต่เมื่อเป็น อู ต้องมี อี เข้ามาขึ้นก่อน เช่น *fouille* [fuj] ฟุอี้(เยอ) ทำให้ดูเหมือนว่า ย กลายเป็นอักษร สะกดของสระอี ส่วนพจนานุกรมดวงกมล เลือกถอด เสียงเป็น อูย เช่น *douille* [duj] ดุย

หลักเกณฑ์การทับศัพท์ภาษาฝรั่งเศสฉบับราชบัณฑิตยฯ ใช้สระเสียงยาว (อูย) เนื่องจากเสียง ย เป็น เสียงโฆษะ สระที่นำหน้ามาต้องเป็นเสียงยาว (ซึ่งไม่ใช่

หลักการที่ต้องในการอ่านคำภาษาฝรั่งเศส) การไม่ใส่เครื่องหมายทัณฑฆาตบนอักษร *y* ทั้ง ๆ ที่ตามหลังสระ *ou* ขัดแย้งกับอักขรวิธีของภาษาไทย เช่น *ANOUILH, Jean* [anuj 3ã] - อานูย, ฌ็อง นอกจากนั้นแล้วยังไปใช้ซ้ำซ้อนกับคู่เสียง [wi] เช่น *enfoui* [ãfw] - อ็องฟูย, *Louis* [lwi] - ลุย, ฯลฯ ถึงแม้จะหันมาใช้สระเสียงสั้น (อูย) ก็จะไปซ้ำซ้อนกับคู่เสียง [qi] เช่น ในคำว่า *lui* [qi] - ลุย, *Puy-en-Velay* [pqɥ ã vle] - ปุย-อ็อง-เวอแล ปัญหาของการใช้ซ้ำซ้อนทำนองนี้พบเห็นได้บ่อยครั้ง การถอดเสียงของคู่เสียง [uj] มักไปตรงกับ [wi] และ [qi] ดังนั้นจะแยกแยะการถอดเสียงของคำบางชุดออกจากกันได้อย่างไร เช่น ระหว่าง *fouille* [fuɣ], *foui* [fwi], *fui* [fuɣ] ระหว่าง *nouille* [nuɣ], *nuît* [nqi] หรือระหว่าง *gratouille* [gratuɣ], *gratuit* [gratqi], เป็นต้น

คู่เสียง [ij] สะกดด้วย *-ILLE* พบเห็นในคำภาษาฝรั่งเศสเป็นจำนวนมาก ในภาษาไทยไม่มีโครงสร้างพยางค์แบบนี้ ทั้งสระ *อิ* [i] และสระ *อี* [i:] ไม่ตามหลังด้วยเสียง [j]

พจนานุกรมฉบับพระริยมฯ ถอดเสียงเป็น อีย (เยอ) พยางค์พิเศษมีกำกับเสมอ เพราะคำภาษาฝรั่งเศสสะกดด้วย *-ILLE* ซึ่งแสดงถึงเสียงอรรธสระได้อย่างชัดเจน เช่น *grille* [grɪj] กรีย(เยอ) เมื่อลองเปรียบเทียบกับสระอื่น ๆ จะพบว่าเสียง [j] เพียงเสียงเดียวก็ถอดเสียงเป็นรูป อีย(เยอ) เมื่อเป็น

คู่เสียง [ij] กลับพบว่าคงถอดเสียงเป็น อีย(เยอ) เช่นเดียวกัน นั่นหมายความว่าสระ *อี* ที่นำหน้ามาหายไป

พจนานุกรมฉบับสิริ นำเสนอเป็น อีเยอ เช่น *bille* [bij] บีเยอ บางครั้งก็ยิ่งเพิ่มรูปวรรณยุกต์เอกเข้าไปเป็น เย่อ ทำให้พยางค์ลงเสียงหนักชัดเจน เช่น *cheville* [ʃɔvij] เชอวีเย่อ และมีบางคำที่ใช้รูปการันต์ *ย* ทำให้สับสนว่าควรเปล่งเสียงหรือไม่ เช่น *grille* [grɪj] กรีย

พจนานุกรมฉบับดวงกมล ถอดเสียงเป็น อีย เครื่องหมายพินทุบอหนาที่เสียงสะกดซึ่งไม่มีในภาษาไทย เช่น *cédille* [sedij] เซดีย

หลักเกณฑ์การทับศัพท์ภาษาฝรั่งเศสฉบับราชบัณฑิตยสถาน อี้อักขรวิธีของภาษาไทยเป็นหลัก โดยทับศัพท์เป็นรูป อีย ความจริงแล้ว คนไทยคุ้นเคยกับการเขียนสะกดแบบนี้ซึ่งพบเห็นในคำบาลี-สันสกฤต เช่น เตมีย โลเกีย ฯลฯ และในคำภาษาอังกฤษ เช่น คีย์บอร์ด (*keyboard* [ki:bo:d]) ความคุ้นเคยกับคำยืมและธรรมชาติของภาษาไทยอาจทำให้อ่านคำฝรั่งเศสไปในทิศทางเดียวกัน โดยไม่ออกเสียงตัวการันต์

การถอดเสียง [j] ที่ตำแหน่งท้ายพยางค์ภายในคำ

ในตำแหน่งท้ายพยางค์ภายในคำ เสียง [j] มักมีปรากฏค่อนข้างสม่ำเสมอ และการถอดเสียง [j] ค่อนข้างแตกต่างจากตำแหน่งเสียงสะกดท้ายคำ และจะเป็นรูปแบบใดขึ้นอยู่กับสระที่นำหน้ามา

สะกดด้วย	พระริยมฯ	สิริ	ดวงกมล
[ij]- <i>ILLE</i>	อีย(เยอ)	อีเยอ, อีเออ	อีย, อีเยอะ
[aj] - <i>AILLE</i>	อาย(เยอ), อายอี(เยอ)	อาย, อายเยอ, อายีเยอ ไอ, ไอเยอ, อัยเยอ	อาย
[uj] - <i>OUILLE</i>	อูอี(เยอ), อูอีย(เยอ)	อูยเยอ	—
[qij] - <i>UILLE</i>	อืออี(เยอ)	อูยเยอ	—
[ɛj]- <i>EILLE</i>	เออย(เยอ)	แอเยอ	แอเย

สะกดด้วย	พระรียมฯ	ลิริ	ดวงกมล
[œj]- <i>EUILLE</i>	เอออีย(เยอ), เอออีย (เยอ)	เออเยอ, เอยเยอ	เออเย
[ej]- <i>AY</i>	–	ไอ	–
[oj]- <i>OY</i>	โออี	อ้าว	ออย
[aj]- <i>I, AI</i>	–	ไอ	–

ที่ตำแหน่งท้ายพยางค์ภายในคำหรือตำแหน่งระหว่างเสียงสระและพยัญชนะ (สระ + [j] + พยัญชนะ) เสียง [j] ของภาษาฝรั่งเศสมักไม่ค่อยพบเห็นในคำศัพท์ทั่วไปนัก ส่วนใหญ่แล้วพบเห็นได้ในคำที่ตามด้วยส่วนต่อท้ายทางไวยากรณ์ พบในคำกริยา เช่น *feuilleter* [føɛjt] พบหน้าปัจจัย [mã] เช่น *agenouillement* [aʒnujmã], *étayement* [etejmã] หรือพบหน้าปัจจัย [Ri] เช่น *joaillerie* [ʒɔajRi] และปัจจัยอื่นๆ นอกจากนี้เสียง [j] ท้ายพยางค์ภายในคำยังพบได้ในรูปกระจายกริยา *futur simple* และ *conditionnel présent* เช่น *j'agenouillerai* [aʒnujRe], *il payerait* [pejRe], ฯลฯ

พจนานุกรมฉบับพระรียม ใส่พยางค์พิเศษ (เยอ) ในวงเล็บเช่นเดียวกับที่ตำแหน่งท้ายคำ แต่สิ่งที่แตกต่างคืออักษร *y* อาจปรากฏเพียงลำพัง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เมื่อตามหลังสระ [a] *อาย* และ [ɛ] *แอย* เช่น *éraillement* [erajmã] *เอราย(เยอ)ม้ง*, *pareillement* [parejmã] *ปาราย(เยอ)ม้ง*, เป็นต้น

พจนานุกรมฉบับลิริ ใส่พยางค์พิเศษ *เยอ* ข้างหลังอักษร *y* เช่น *dépouillement* [depujmã] *เดปูเยอม้ง* แต่อักษร *y* จะหายไปในกรณีของรูปสะกด *ไอ* เช่น *déraillement* [derajmã] *เดไรเยอม้ง* รวมถึงเมื่อเป็นคู่เสียง [ij] ซึ่งปรากฏเพียงพยางค์พิเศษ เช่น *cillement* [sijmã] *ซีเยอม้ง*

ในพจนานุกรมฉบับดวงกมล ยังคงยืนยันยึดใช้รูป *y* เช่น *ravitaillement* [ravitajmã] *รายวีตายม้ง* มีเพียงคำว่า *payement* [pejmã] *แปม้ง* ซึ่งไม่มี

เสียงอรรถสระ อาจเป็นเพราะอ่านคำว่า *paye* [pej] เป็น *แป* หรือสับสนกับ *paiement* [pemã] และ *paie* [pe] ซึ่งไม่ลงท้ายด้วยเสียงสะกด

สรุป

อุปสรรคใหญ่ที่ทำให้การถอดเสียงคำอ่านภาษาฝรั่งเศสโดยใช้อักษรไทยเป็นไปได้ยากก็คือ ทั้งสองภาษามีระบบเสียงไม่เหมือนกันเป็นประการแรก ต่อมาก็คือไม่สามารถตัดความเคยชินหรือความคุ้นเคยกับการอ่านการเขียนภาษาไทยออกไปได้ พจนานุกรมส่วนใหญ่เรียบเรียงขึ้นไว้สำหรับค้นหาความหมายของคำเป็นวัตถุประสงค์หลัก บางเล่มอาจเสริมวิธีการแปลงเสียงของคำเพิ่มเข้าไป หากเป็นพจนานุกรมฝรั่งเศส-ฝรั่งเศสก็มักอาศัยสัทอักษรสากลเป็นเครื่องมือในการถอดเสียงคำอ่าน ส่วนพจนานุกรมฝรั่งเศส-ไทยใช้เฉพาะอักษรไทย ไม่มีเล่มใดคิดใช้สัทอักษรเลย ความผิดพลาดหรือความไม่มีมาตรฐานจึงปรากฏให้เห็นอย่างเด่นชัด

ข้อมูลคำที่รวบรวมได้แสดงให้เห็นชัดเจนว่าการแปลงเสียง [j] มักผิดพลาดไปจากความเป็นจริงอย่างมาก อาจเป็นเพราะได้รับการสั่งสอนหรือเชื่อกันมาตลอดว่าต้องแปลงเสียงเป็น อีย เสียง [j] ในทั้งสองภาษาอาจปรากฏเหมือนกันในบางตำแหน่งและไม่เหมือนกันในบางตำแหน่ง กระนั้นก็ตาม ในตำแหน่งที่ปรากฏเหมือนกันก็อาจมีเงื่อนไขอื่นเข้ามาเกี่ยวข้องด้วย และเงื่อนไขเหล่านี้เองทำให้อ่านผิดพลาด การถอดเสียงหรือการทับศัพท์ต้องประสบกับอุปสรรคอย่างมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่ง อุปสรรคซึ่งเกิดจากอักขรวิธีของภาษาไทยที่

ทำให้การถอดเสียงไม่เป็นไปตามการเปล่งเสียงที่แท้จริง ความพยายามในการเลียงอุปสรรคก็เป็นอีกสาเหตุหนึ่งที่ทำให้การอ่านคำผิดเพี้ยนไปจากความเป็นจริงเมื่อต้องถอดเสียงอรรถสละ แทนที่จะมีเพียงเสียงเดียวมักมีเสียงสระปฏิกาคติดมาด้วยในเกือบทุกตำแหน่งหรือในทุกตำแหน่งสำหรับหนังสือบางเล่ม ตำแหน่งต้นคำซึ่งนับว่าเอื้ออำนวยต่อการถอดเสียงมากที่สุดก็ไม่เป็นไปตามการเปล่งเสียง เสียงอรรถสละในตำแหน่ง

ท้ายคำมักมีพยางค์หรือสระอื่นเพิ่มเข้ามาช่วยเพื่อให้เปล่งเสียงเต็ม ไม่กักกระแสมเอาไว้เหมือนภาษาไทยทำให้เกิดเป็นพยางค์เพิ่ม ในตำแหน่งเสียงควบถือเป็นปัญหาใหญ่สุดของการเปล่งเสียงซึ่งการถอดเสียงในข้อมูลคำแสดงให้เห็นถึงการไม่รับรู้ถึงการมีอยู่ของเสียงนี้ หรือเมื่อรับรู้ได้ ก็ไม่มีความสม่ำเสมอและยังไม่อาจถ่ายทอดมาได้ตรงกับความเป็น



บรรณานุกรม

- CHARLIAC, L. et al. (2000). *Phonétique progressive du Français avec 600 exercices*. Paris : CLE international.
- BONNARD, H. (1953). *Notions de style de versification et d'histoire de la langue française*. Paris : Société universitaire d'Editions et de Librairie.
- DONOHUE-GAUDET, M.-L. (1969). *Le vocalisme et le consonantisme*. Paris : Librairie Delagrave.
- FOUCHE, P. (1959). *Traité de prononciation française*. Paris : Editions Klincksieck.
- GRAMMONT, M. (1966). *Traité pratique de prononciation française*. Paris : Librairie Delagrave.
- LABORDERIE, N. (2012). *Précis de phonétique historique*. Paris : Armand Colin.
- LEON, M. (2003). *Exercices systématiques de prononciation française*. Paris : Hachette Français langue étrangère.
- LEON, P. et al. (1969). *Introduction à la phonétique corrective*. Deuxième Edition. Paris : Hachette/Larousse.
- LEON, P. et al. (2012). *Phonétique du FLE, prononciation : de la lettre au son*. Paris : Armand Colin.
- LEON, P.R. (1961). *Prononciation du français standard*. Paris : Didier.
- Le Nouveau Petit Robert*. (1988). Paris : Dictionnaires Le Robert.
- _____. (1996). Paris : Dictionnaires Le Robert.
- MALMBERG, B. (1972). *Phonétique française*. Kristianstad : Hermods.
- MARTINON, P. (1913). *Comment on prononce le français*. Paris : Larousse.
- PERRET, M. (2008). *Introduction à l'histoire de la langue française*. 3e édition. Paris : Armand Colin.
- TRANEL, B. (2003). « Les sons du français ». *Le grand livre de la langue française*. Sous la direction de Marina YAGUELLO. Paris : Seuil.
- WIOLAND, F. (2005). *La vie sociale des sons du français*. Paris : L'Harmattan.
- กรชนก ชัยอนันต์. (๒๕๕๕). *เรียนภาษาฝรั่งเศสสายจ้ง*. กรุงเทพฯ : ไพลิน.

- _____. (๒๕๕๖). *คู่มือเรียนภาษาฝรั่งเศส*. กรุงเทพฯ : ดี.
- _____. (๒๕๕๖). *หนังสือพูดฝรั่งเศส ๔๒ สัปดาห์*. กรุงเทพฯ : MINIBEAR PUBLISHING.
- คู่มือสนทนาฉบับพกพาภาษาฝรั่งเศส*. (๒๕๕๖). Berlitz. พิมพ์ครั้งที่ ๓. กรุงเทพฯ : หน้าต่างสู่โลกกว้าง.
- ฌ็อง เบอนัวต์ นาโด้ และคณะ. (๒๕๕๔). *ฝรั่งเศสที่สุดในโลก แปลจาก The story of French*. กรุงเทพฯ : พรีเมียม.
- ปาริชาติ ชุ่มสาย ณ อยุธยา. (๒๕๔๖). *หัดพูดฝรั่งเศส*. กรุงเทพฯ : ร้านเฉลิมนิจ.
- มณฑิราย กาตะนันท์. (๒๕๔๙). *สนทนาภาษาฝรั่งเศสเร่งรัด*. พิมพ์ครั้งที่ ๓. กรุงเทพฯ : นานมีบุ๊คพับลิเคชันส์.
- _____. (๒๕๕๕). *หลักเกณฑ์การทับศัพท์ภาษาฝรั่งเศส ฉบับราชบัณฑิตยสถาน*. กรุงเทพฯ : ราชบัณฑิตยสถาน.
- พระเรียนวิรัชชพากย์ น.อ.ร.น. (ไม่ปรากฏปีที่พิมพ์). *พจนานุกรมฝรั่งเศส-ไทย*. กรุงเทพฯ : นครเชชมบุ๊คส์ไตร์.
- แพรวไพลม บุญยะผลึก. (๒๕๓๐). *สัทศาสตร์ฝรั่งเศส*. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- _____. (๒๕๔๓). *คำยืมจากภาษาฝรั่งเศสในภาษาไทยปัจจุบัน*. กรุงเทพฯ : โครงการเผยแพร่ผลงานวิชาการ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศศิเนตร จีระวัฒนา. (๒๕๕๖). *เก่งฝรั่งเศสเรื่องหมู ๆ*. กรุงเทพฯ.
- สิริ พงศทัต. (ไม่ปรากฏปีที่พิมพ์). *พจนานุกรมฝรั่งเศส-ไทย*. กรุงเทพฯ : แพร่พิทยา.
- สว่าง วงศ์พัฑฒ์. (๒๕๔๘). *พจนานุกรมดวงกมล ฝรั่งเศส-ไทย ฉบับ Français Langue Etrangère : Dictionnaire Français-Thaïlandais*. กรุงเทพฯ : ดวงกมล.
- สอาด มะลิกุล. (๒๕๕๖). *ไวยากรณ์ฝรั่งเศส*. พิมพ์ครั้งที่ ๔. กรุงเทพฯ : ข้าวฟ่าง.
- อุปกิตศิลปสาร, พระยา. (๒๕๔๑) *หลักภาษาไทย : อักษรวิธี วจิวิภาค วากยสัมพันธ์ ฉันทลักษณ์*. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.

